

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 17 listopada 2023 r.

WK-I.431.1.74.2023

**Pan
Jerzy Józef Ryziński
Burmistrz Miasta i Gminy Sochocin**

**Urząd Miasta i Gminy Sochocin
ul. Guzikarzy 9
09-110 Sochocin**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy Magdalena Boniewska oraz Janusz Masiak – inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 3 do 12 lipca 2023 r., kontrolę problemową w Urzędzie Miasta i Gminy Sochocin z siedzibą w Sochocinie przy ul. Guzikarzy 9.

Kontrolą objęto stan realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie działalności urzędu stanu cywilnego w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 19 czerwca 2023 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 13 października 2023 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń przekazuję Panu Burmistrzowi wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanym okresie dokonano rejestracji 1 urodzenia, 33 małżeństw, 43 zgonów, 10 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, 7 czynności sprostowania aktu stanu cywilnego oraz 11 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego. Ponadto wydano 1 zaświadczenie stwierdzające, że zgodnie z prawem

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

polskim można zawrzeć małżeństwo oraz 2 decyzje na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska³.

W kontrolowanym okresie nie dokonano rejestracji zdarzeń, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, czynności odtworzenia zagranicznego dokumentu stanu cywilnego oraz nie wydano decyzji o odmowie dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, decyzji w sprawie umorzenia postępowania dotyczącego rejestracji stanu cywilnego, jak również nie wydawano zaświadczeń o stanie cywilnym, zaświadczeń o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby ani zaświadczeń o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego.

Badaniu poddano 1 akt urodzenia, 8 aktów małżeństwa, w tym: 4 akty sporządzone po zawarciu małżeństwa przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego i 4 akty sporządzone po zawarciu małżeństwa przed duchownym, w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego⁴, 12 aktów zgonu, 2 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, 2 czynności sprostowania aktu stanu cywilnego, 2 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego, 1 zaświadczenie stwierdzające, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo oraz 2 decyzje wydane na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska⁵.

Rejestracji stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego dokonał w poddanych kontroli przypadkach kierownik oraz zastępca kierownika USC, zgodnie z właściwością określoną w art. 9 ust. 1 i 2 oraz art. 13 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego⁶, uwierzytelniając akty stanu cywilnego przez złożenie podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą certyfikatu wydanego przez ministra cyfryzacji.

Poddane badaniu akty stanu cywilnego oznaczone zostały oddzielnie dla każdego rodzaju zdarzenia i odrębnie dla każdego roku kalendarzowego, zgodnie z wymogiem art. 19 ust. 1 p.a.s.c. Oznaczenia aktów stanu cywilnego zostały nadane przez system teleinformatyczny, zgodnie z zasadami określonymi w § 42 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego⁷.

---

³ Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1988).

⁴ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359, ze zm.).

⁵ Oznaczenia wszystkich spraw poddanych badaniu wskazano w arkuszu ustaleń kontroli nr 1, który dołączono do akt kontroli.

⁶ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1378), dalej: p.a.s.c.

⁷ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1904).

Poddane kontroli akty urodzenia, małżeństwa oraz zgonu zawierały wymagane dane, określone, odpowiednio, w art. 60, art. 88 ust. 1 oraz art. 95 ust. 1 p.a.s.c. Sporządzone zostały na podstawie wymaganych dokumentów, wymienionych w art. 58, art. 87 ust. 2 i 3 oraz art. 92 ust. 2 p.a.s.c., z zachowaniem terminów określonych w art. 52 ust. 1, art. 86 ust. 1 i 3 oraz art. 92 ust. 1 p.a.s.c.

Akta zbiorowe do poddanych kontroli aktów urodzenia, małżeństwa i zgonu, prowadzone były w formie papierowej, w porządku chronologicznym, a także zawierały dokumenty stanowiące podstawę dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. W aktach zbiorowych do aktu urodzenia znajdowała się karta urodzenia oraz protokół zgłoszenia urodzenia, w aktach zbiorowych do aktów małżeństwa znajdowały się zapewnienia o braku okoliczności wykluczających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wykluczających zawarcie małżeństwa i zaświadczenie wydane przez duchownego, o którym mowa w art. 8 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego albo protokół przyjęcia przez kierownika urzędu stanu cywilnego oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, zaś w aktach zbiorowych do aktów zgonu karta zgonu oraz protokół zgłoszenia zgonu.

Poddanych kontroli transkrypcji dokonano zgodnie z wymogami art. 104 ust. 2 i 3 p.a.s.c., poprzez wierne i literalne przeniesienie treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego.

Prawidłowo realizowano obowiązki dokonywania adnotacji, dołączania wzmianek dodatkowych i przypisków, określone w art. 24 ust. 1, art. 25 i art. 105 ust. 1 p.a.s.c. oraz § 12-14 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego.

Wypełniony został obowiązek polegający na powiadomieniu osób, których akt dotyczy o zamiarze dokonania na wniosek sprostowania oraz transkrypcji ich aktu stanu cywilnego, w przypadkach które tego wymagały.

Po dokonaniu poddanych kontroli czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego wydano z urzędu, w każdym wymagającym tego przypadku, odpis aktu stanu cywilnego, odpowiednio: skrócony lub zupełny.

Zaświadczenie o tym, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo wydano z zachowaniem terminu wskazanego w art. 217 § 3 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego⁸.

---

⁸ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), dalej k.p.a.

Poddane kontroli decyzje w sprawie zmiany nazwiska wydane zostały zgodnie z właściwością organu określoną odpowiednio w art. 12 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, z zachowaniem terminu określonego w art. 35 § 3 k.p.a. oraz zawierały wszystkie wymagane elementy określone w art. 107 k.p.a. Decyzje zostały przesłane za pośrednictwem systemu teleinformatycznego do właściwego kierownika urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt urodzenia oraz akt małżeństwa.

Ustalono, że wysokość pobranych opłat skarbowych za sporządzenie poddanych kontroli aktów małżeństwa, wydanie zaświadczenia stwierdzającego, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo oraz wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego po dokonanych czynnościach sprostowania, uzupełnienia i transkrypcji, a także za wydanie decyzji o zmianie nazwiska była zgodna z określoną w załączniku do ustawy o opłacie skarbowej⁹.

W wyniku kontroli nie stwierdzono, przechowywania ksiąg stanu cywilnego i akt zbiorowych z naruszeniem zasad ich przekazywania do właściwego archiwum państwowego, określonych w art. 128 ust. 1 oraz art. 129 ust. 3 p.a.s.c.

Ustalono także, że osoby zatrudnione na stanowisku kierownika i zastępcy kierownika USC spełniały wymogi w zakresie wykształcenia i zatrudnienia, określone w art. 8 ust. 1 p.a.s.c.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

- a) w podstawie prawnej poddanych kontroli decyzji o zmianie nazwiska wskazano art. 4 ust. 1 oraz art. 7 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, bez przywołania właściwego punktu oraz ustępu, na podstawie którego zmieniono nazwisko wnioskodawcy¹⁰. W ramach przywołania podstawy prawnej organ administracji nie może ograniczyć się do wskazania jedynie nazwy aktu prawnego ale jest zobowiązany powołać konkretne przepisy, tj. ustępy i punkty;
- b) w 1 przypadku dołączając do aktu stanu cywilnego wzmiankę o sprostowaniu aktu, nie wskazano oznaczenia dokumentu stanowiącego podstawę dokonanej czynności, pomimo że zgodnie z dyspozycją § 13 i § 15 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego „(...) *Wzmianka dodatkowa dołączona do aktu stanu*

---

⁹ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111).

¹⁰ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Sochocinie z 06.07.2023 r. „*W decyzji dotyczącej zmiany nazwiska nie wskazano w podstawie prawnej przy artykule właściwego punktu oraz ustępu przez przeoczenie*”.

cywilnego (...) zawiera: (...) część (...) z zamieszczoną informacją o dokumentach (...) stanowiących podstawę dołączenia wzmianki dodatkowej (...)”¹¹.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w zakresie działalności urzędu stanu cywilnego ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Burmistrza do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień, a w szczególności do:

- a) wskazywania pełnej podstawy prawnej wydania decyzji w sprawie zmiany nazwiska, poprzez przywołanie właściwego artykułu, ustępu oraz punktu, na podstawie którego zmieniono nazwisko wnioskodawcy;
- b) wskazywania oznaczenia dokumentu stanowiącego podstawę dokonania czynności we wzmiance o sprostowaniu aktu stanu cywilnego, zgodnie z dyspozycją § 13 i § 15 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Burmistrza na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Proszę o udzielenie powyższej informacji za pośrednictwem platformy ePUAP.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

---

¹¹ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Sochocinie z 06.07.2023 r. „Wzmianka o sprostowanie aktu urodzenia (...) nie zawiera informacji o oznaczeniu aktu na podstawie którego dokonano sprostowania przez przeoczenie”.